

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu, v němž stěžováno si jest na zamítnutí návrhu na odklad exekuce rekursním soudem, nelze upřít oprávnění. O tom, zda žaloba o vyloučení pozemku z exekuce jest opodstatněna či nikoli, rozhodne soud ve sporu, předbíhati tomuto rozhodnutí a řešiti otázku v řízení o odkladu exekuce nelze. Pokud jde o odklad exekuce, stačí, že žaloba podle Šu 37 ex. ř. byla podána (§ 42 čís. 5 ex. ř.). Zamítl tedy rekursní soud návrh na odklad exekuce z důvodu, že žaloba podle Šu 37 ex. ř. není opodstatněna, neprávem. Nelze také přisvědčiti rekursnímu soudu, když jako další důvod pro zamítnutí návrhu na odklad uvádí, že první soud, jak, ale mylně, za to má rekursní soud, povolil odklad v širším rozsahu, než bylo žádáno. To by odůvodňovalo omezení povoleného odkladu, nikoli jeho zamítnutí, ale první soud povolil odklad exekuce podle žádosti a žádáno bylo jen o odklad ohledně vylučovaného pozemku. Dle toho odpadá i tento důvod pro zamítnutí odkladu. Podáním žaloby podle Šu 37 exek. řádu jest důvod k odkladu exekuce dán (§ 42 čís. 5 ex. ř.) a jest uvažovati, zdali, jak žalovaná strana ve svém rekursu do povolení odkladu uplatňovala, odklad nemá místa, protože v exekuci lze pokračovati, aniž by s tím byla pro navrhovatele spojena nenahraditelná, pokud se týče těžko napravitelná újma a zdali, jak se usnesením prvního soudu stalo, což ale v rekursu bylo vytýkáno, bylo povolití odklad bez jistoty, či na jistotu (§ 44 odstavec první a druhý). Že vnucenou správou pozemku a spojeným s ní odnětím úrody, vznikne žalobci újma i když nikoli nenahraditelná, tedy přece těžko napravitelná, není pochybnosti. Dle toho dán jest pro povolení odkladu i předpoklad podle Šu 44 první odstavec ex. ř. a byl prvním soudem povolen odklad právem. V tom směru bylo dovolacímu rekursu vyhověti. Pokud jde o jistotu (§ 44 druhý odstavec ex. ř.), bylo ji, ježto odkladem jest uspokojení vymáhající věřitelky, nynější žalované, do výše výnosu pozemku ohroženo, žalobci uložiti. Přiměřenou shledána jistota 500 Kč. V tomto směru byl zase rekurs žalované jakožto vymáhající věřitelky odůvodněný a bylo mu v té části přiznati úspěch.

Čís. 6484.

Opírá-li se žalobní nárok o § 151 nebo § 246 obč. zák., jest již v žalobě anebo za sporu (§ 235, čtvrtý odstavec, c. ř. s.) uvést okolnosti, z nichž jest patrné, že jde o nárok odvozovaný z těchto zákonných ustanovení.

Procesní soud své stolice nemůže přihlížeti ke skutkovému přednesu, učiněnému po skončeném jednání při vyhrazeném důkazu výsledkem stran, aniž by byl řízení podle Šu 194 c. ř. s. znovu zahájil a aniž by druhé straně, která při výslechu vůbec nebyla přítomna, dal možnost, by zaujala stanovisko k údajům nově vyšlým.

Žaloba pro zmatečnost podle Šu 529 čís. 2 c. ř. s.

Nedostatek nutného zastoupení zákonným zástupcem nehojí se prostě mimosoudním uznáním nároku, nýbrž jest třeba, by vedení sporu bylo dodatečně schváleno.

Žalobě o zmatečnost není na závalu, že exekuční soud zamítl návrh na zrušení exekuce proto, že nebylo lze ze spisu zjistiti, že dlužník byl nezletilým.

V řízení o žalobě o zmatečnost jest se obmeziti na jednání o důvodu zmatečnosti a nelze po hmotněprávní stránce znovu přezkoumávati základní spor.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1926, R II 359/26.)

Marie Č-ová byla rozsudkem pro zmeškání ze dne 20. listopadu 1920 uznána povinnou zaplatiti firmě S. 598 Kč. Rozsudek nabyl právní moci a firma S. vedla na jeho základě proti Marii Č-ové exekuci. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se Marie Č-ová, by bylo uznáno právem, že rozsudek ze dne 20. listopadu 1920 se zrušuje pro zmatečnost podle Šu 529 čís. 2 c. ř. s. a že žalovaná firma S. jest povinna svoliti ke zrušení exekuce. Zmatečnost rozsudku ze dne 20. listopadu 1920 odvozovala žalobkyně z toho, že byla tehdy teprve 16 roků stará, tedy nezletilá, že žaloba nebyla omezena na majetek, kterým žalující strana mohla vládnouti (§ 151 obč. zák.), že žaloba i rozsudek měly býti doručeny tehdejšímu zákonnému zástupci strany žalující, což se nestalo, že žalující strana v době své žaloby byla doma a ničeho nevydělávala, že koupila od strany žalované jenom zboží za 130 Kč, a že byla ve dvoře v Ú. zaměstnána pouze tři týdny, takže nevydělala ani tolik, kolik bylo na ní žalobou vymáháno, a co vydělala, to že spotřebovala. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. D ů v o d y: Ve sporu jde o rozřešení otázky, zda žalovaná byla oprávněna žalobkyní, jež byla v době, kdy od strany žalované zboží koupila a v době žaloby teprve 16 roků stará, žalovati, a zdali rozsudek pro zmeškání ze dne 20. listopadu 1920 jest zmatečným, protože žaloba nebyla doručena zákonnému zástupci žalobkyně, a posléze zda exekuce vedená stranou žalovanou proti žalobkyni byla nepřipustnou z toho důvodu, že nebyla omezena na věci, k nimž žalobkyni příslušelo volné právo disposiční. Jest zjištěno, že žalobkyně byla v červnu 1920, jsouc 16 roků stará, zaměstnána jako dělnice zemědělská ve dvoře po dobu asi 6—7 týdnů, vydělávajíc denně asi 20 Kč a dostávajíc mimo to deputát, že tehdejší obchodní příručí žalované na písemné pozvání zaměstnanců ve dvoře přijel do dvora se vzorky zboží, že přivezl potom domů písemnou objednávku znějící na jméno žalobkyně a na 598 Kč 85 h, že pro neplacení podala žalovaná u okresního soudu žalobu na žalobkyni, že tato se k roku nedostavila, že byl proto vynesena rozsudek pro zmeškání, že byla vedena v roce 1921 první exekuce, jež zůstala bezvýslednou, že v roce 1924 vedena byla exekuce druhá, rovněž bezvýsledná, a třetí v roce 1926, a že při zabavení dne 18. listopadu 1924 žalobkyně, tehdy již provdaná a tedy již patrně za zletilou prohlášená, dluh svůj uznala, a o zastavení exe-

kuce a o povolení splátek žádala, což jí žalovaná povolila, když matka žalobkyně na dluh 300 Kč zaplatila, a za zbytek dala písemnou záruku. Z toho jest viděti, že žalobkyně byla oprávněna zboží objednat, protože tehdy vydělávala peníze, a těmito tedy volně mohla disponovati (§§ 151 a 246 obč. zák.), že však nehledíc k tomu, nemůže žalobkyně uplatňovati zmatečnost rozsudku a exekuce proto, že v roce 1924, kdy byla již za zletilou prohlášena a tedy svéprávná, dluh uznala a jenom o zastavení exekuce a udělení lhůt platebních žádala, tedy dluh schválila. Jenom mimochodem se podotýká, že žalobkyně ani při první ani při druhé exekuci neuplatňovala zmatečnosti rozsudku a exekuce, jichž se teprve nyní dovolává. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Co se týče otázky právní, nesouhlasí odvolací soud se základním názorem rozsudku I. stolice. Podle §u 246 obč. zák. může se nezletilec samostatně smlouvou zavázati k zaplacení kupní ceny za koupené zboží, vysvítá-li ze smlouvy samé, že dle úmyslu stran má nezletilec plniti tento závazek ze svého výdělku. Není třeba, by obmezení ohledně plnění se strany nezletilce bylo výslovně projevmeno smlouvou samou, stačí, když dle úmluvy závazek ohledně výše a platebních podmínek přiměřeně odpovídá tomu, čím nezletilec může volně nakládati (§ 246 obč. zák.). Má tedy v takovém případě žalobce již v žalobě tvrditi, že žalovaný v době uzavření smlouvy měl samostatný výdělek a že výše objednávek a způsob zaplacení závazku odpovídá osobním příjmům nezletilce (srovnej Glaser-Unger 12164, nová řada č. 2098, Novak: IV., 32 a Novak č. 658). Zejména musí rozsudek, jenž nezletilce odsuzuje k placení, zníti takto: »Nezletilec je povinen zaplatiti žalobní nárok žalující firmě pod exekucí na ono jmění, jímž dle §u 246 a 247 obč. zák. může volně nakládati (srovnej: G. Z. 1899, č. 28 a Ehrenzweig: Soustava II/2 str. 227 poznámka 31). Jen za těchto podmínek má nezletilec způsobilost ku sporu (§ 2 c. ř. s., § 3 zák. ze dne 23. července 1919, čís. 447 sb. z. a nař.). Procesní soud prvé stolice opomenul přezkoumávati rozsudek okresního soudu ze dne 20. prosince 1920 dle těchto právě naznačených zásad. Je tu tedy neúplnost řízení prvé stolice (uplatňovaná žalující stranou jako důvod odvolací). Neprávem má rozsudek prvé stolice za to, že důvod zmatečnosti ve smyslu §u 529 č. 2 c. ř. s. (nedostatek nutného zastoupení zákonným zástupcem strany) hojí se mimosoudním uznáním sporného soukromoprávního nároku odpůrce. Z §u 529 čís. 2 c. ř. s. a § 477 prvý odstavec čís. 5 a § 477 druhý odstavec c. ř. s. vysvítá, že zákon tu žádá, by vedení sporu bylo dodatečně řádně schváleno. Toto schválení sporu může ovšem býti projevmeno výslovně nebo mlčky; avšak vždy se schválení vztahuje jen na vedení sporu. Je tu tedy i v tomto směru neúplnost řízení prvé stolice. V řízení odvolacím poukazuje žalovaná strana na to, že exekuční soud o tomto důvodu zmatečnosti právoplatně již rozhodl. Avšak ze spisu samého vysvítá, že exekuční soud spokojil se pouze se zkoumáním této otázky na základě spisu a z a m í t l n á v r h n a z r u š e n í e x e k u c e jedině z toho důvodu, že nelze ze spisu zjistiti, že by povinná

byla nezletilou. Mimo to jest z obsahu tohoto usnesení jasno, že exekuční soudce zabýval se pouze otázkou, zda exekuce má býti zastavena nebo zrušena. Nebylo tedy tímto usnesením právoplatně rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost. I se stanoviska procesního bylo odvolání žalující strany vyhověti. Žalovaný ve svém výsledku jako strana (§ 371 c. ř. s.), a to když jednání dle Šu 193 c. ř. s. již bylo skončeno, namítal proti žalobnímu nároku, že žalující strana dne 18. listopadu 1924 sporný nárok strany žalované bez námitek uznala a žádala jen o povolení splátek. Tato námitka nebyla v předešlém řízení stranou žalovanou uplatňována, rovněž nebyla pronesena před procesním soudem první stolice. Ani žalující strana (odpůrkyně) neměla tušení o této námitce, poněvadž nebyla při výsledku strany žalované přítomna. Je tedy zásada rovného slyšení obou stran porušena (§ 477 čís. 4 c. ř. s.), když rozsudek první stolice přihlíží k takové důležité námitce strany žalované, která před tím ve sporu nebyla uplatněna.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Prisvědčiti jest odvolacímu soudu, že, opírá-li se žalobní nárok o §§ 152 nebo 246 obč. zák., jest již v žalobě nebo za sporu (§ 235 čtvrtý odstavec c. ř. s.) uvéstí okolnosti, z nichž patrné, že jde o nárok z těchto zákonných ustanovení odvozovaný. Rovněž odvolací soud správně vykládá předpis Šu 529 čís. 2 c. ř. s., že nedostatek nutného zastoupení zákonným zástupcem nehojí se prostě mimosoudním uznáním nároku, nýbrž že třeba, by vedení sporu bylo dodatečně schváleno, tedy aby uznána byla ne pouze jsoucnost nároku, nýbrž i vykonatelnost jeho, existence exekučního titulu. Souhlasiti jest s odvolacím soudem i v tom, že, jestliže návrh na zrušení exekuce dle Šu 39 ex. ř. bude zamítnut, neztrácí tím ještě dlužník právo podati žalobu pro zmatečnost (§ 40 druhý odstavec ex. ř.). Rovněž odvolací soud řádně dovodil, že neměl první soudce přihlížeti ke skutkovému přednesu, učiněnému po skončení jednání při vyhrazeném důkazu výsledkem stran, aniž by byl řízení podle Šu 194 c. ř. s. znova zahájil a aniž by druhé straně, která při výsledku vůbec nebyla přítomna, dal možnost, by zaujala stanovisko k nově vyšlým údajům. Za tohoto stavu věci zrušil odvolací soud právem rozsudek soudu první stolice. Podotýká se ještě toto: 1. Bude třeba podle Šu 182 c. ř. s. objasniti, zda žalobkyně v době kupu podléhala moci otcovské, či poručenské, a zda a kdy byla prohlášena za zletilou. 2. Soud první stolice spokojil se ohledně hlavního sporu předložením rubriky. Budiž nahlédnuto v obsah celých spisů, a to zejména, ježto jde o rozsudek pro zmeškání, ve skutkový děj žalobní, by mohlo býti zjištěno, o který právní důvod byl hlavní spor opřen. Žaloba pro zmatečnost nemá totiž přímo za úkol, aby hlavní spor byl po hmotněprávní stránce znova přezkoumáván, nýbrž jest řízení o žalobě pro zmatečnost omeziti jen na jednání o důvodu zmatečnosti (srov. Neumannův komentář k civilnímu soudnímu řádu III. vyd. str. 1569). Byla-li žaloba ve hlavním sporu řízena proti žalované straně (nynější žalobkyni) jako zletilé osobě,

ač byla 16tiletá, a bylo-li prostě v žalobě uvedeno, že žalovaná odebrala zboží a dluží kupní cenu, a zněla-li prosba žalobní jen na placení do 14 dnů pod exekuci, šlo o prostou žalobu ze smlouvy kupní, a podle rozsudku o žalobě vydaného lze vésti exekuci bez všeho omezení na majetek nezletilcův. Tu nešlo by o žalobu opřenou o §§ 246 obč. zák. a může býti zmatečnost založena prostě již tím, že žalovaná (nynější žalobkyně) nebyla ve hlavním sporu zastoupena svým zákonným zástupcem.

Čís. 6485.

Osmihodinná doba pracovní (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Z toho, že se zaměstnanec ani při výplatě mzdy ani při vystoupení ze služby nebo práce nedovolával svého nároku na odměnu za práce přes čas, nelze souditi, že se nároku toho vzdal. Vzdání se tohoto nároku není pro zaměstnance závazným.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1926, R II 360/26.)

Žalobce, uzenářský pomocník, domáhal se na žalovaném majiteli velkouzenářství, u něhož byl dříve zaměstnán, kromě jiných plnění též zaplacení za práci přes čas. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** přiznal žalobci odměnu za práci přes čas, **o d v o l a c í s o u d** k odvolání žalovaného zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl rekursu žalovaného.

D ů v o d y:

Stěžovatel výslovně uvádí, že si stěžuje pouze proto, že rozsudek první stolice nebyl změněn v tom smyslu, že se žaloba úplně, to jest i co do 2829 Kč 60 h, jež první soudce přisoudil, zamítá z důvodu, že se žalobce mlčky vzdal uplatňovaného nároku na nedoplatek za práci přes čas tím, že nároku za práci přes čas neuplatňoval při výplatě každou sobotu večer, ba ani při posledním súčtování při odchodu ze zaměstnání, a výslovně vytýká (stěžovatel), že nebude-li tomuto jeho stanovisku vyhověno, zrušení rozsudku prvního soudce a důvody, jež odvolací soud k tomu vedly, uznává za správné a nenapadá jich. Nelze se tedy pouštěti do řešení otázky, zda jsou zrušovací důvody odvolacího soudu správné, neboť, i kdyby správnými shledány nebyly a zrušení objevilo se neoprávněným, nemohlo by na tom nic býti měněno, ježto každá změna byla by vůči stěžovateli změnou k horšímu, což vůči žádnému oprávněnému prostředku dovoleno není, nýbrž mohla by byla taková změna nastati jen, kdyby si byl žalobce do zrušovacího usnesení stěžoval, že zrušení je zbytečné a vysloveno neoprávněně. Dlužno tedy uvažovati pouze otázku, zda žalovaný má pravdu v tom, že žalobce se nároku na odměnu za více práce pokud se týče za nedoplatek za ně